

lige administrative niveauer og andre meningsdannere, der undervises med sigte på skabelsen af en ny politisk kultur i de pågældende lande.

De nævnte aktiviteter følges og støttes af de for tiden ti lokale Europarådskontorer, de fleste på Balkan og i Kaukasus. Der er tale om meget små enheder, nogle under ledelse af en særlig repræsentant for generalsekretæren, som tillige kan påtage sig politiske formidlingsopgaver.

Samtidig indgår disse kontorer i et samarbejde med andre internationale repræsentanter på posten. Det lokale kontor i Pristina, Kosovo, arbejder således tæt sammen med både den midlertidige selvstyremyndighed og med UNMIK om et så politisk følsomt spørgsmål som decentralisering. Nye Europarådskontorer overvejes for tiden oprettet i Kiev og i Moskva.

Europarådets flerårige tilstedeværelse med eksperter i Tjetjenien blev på russisk foranledning i realiteten bragt til ophør i 2003. Til afløsning heraf aftaltes et projektsamarbejde til iværksættelse i løbet af 2004. Den politiske udvikling i Tjetjenien, mordet på præsidenten og det efterfølgende valg bevirkede, at dette samarbejde knap nok kom i gang. Den nye tjetjenske præsident har imidlertid i december 2004 efter forudgående drøftelser med Europarådets menneskerettighedskommissær fremsat en række konkrete ønsker om yderligere projektsamarbejde og støtte fra Europarådet. Et centralt element heri vil være opbygningen af en tjetjensk ombudsmandsinstitution. Med udgangspunkt i forhandlinger med såvel den føderale russiske ombudsmand som den midlertidige tjetjenske ombudsmand ventes et udvidet samarbejde indledt i indeværende år. Om dette samarbejde tillige kan komme til at danne rammen om en form for permanent overvågning af menneskerettighedssituationen, er dog endnu usikkert.

Venedig-Kommissionens rådgivning om forfatningsspørgsmål, herunder valglovgivning, har også været efterspurgt i den forløbne periode. Venedig-Kommissionen har også spillet en konstruktiv rolle i tilspidsede situationer, for eksempel i Ukraine. I øvrigt er det en udbredt opfattelse, som også regeringen deler, at Europarådets demokratiarbejde, der i dag er opsplittet på et meget stort antal institutioner og aktiviteter, med fordel kunne fokuseres, og at nyttig inspiration hertil netop kunne findes i erfaringerne fra Venedig-Kommissionen. En konference i Barcelona i november 2004, der markerede afslutningen på et af Europarådets store demokrati-projekter, resulterede i en anbefaling om opret-

telse af et såkaldt demokratiforum for erfaringsudveksling mellem praktikere og teoretikere og mellem myndighedsrepræsentanter og civilsamfundet. Denne idé vil muligvis blive drøftet på det kommende topmøde. Da der ikke er tale om oprettelsen af nye institutioner, finder regeringen det værd at overveje denne tanke.

5. KONVENTIONERNE OG ARBEJDET I ØVRIGT PÅ POLITIKOMRÅDERNE

Europarådet er rammen om grundigt forarbejde, der fører til fastsættelsen af standarder og normer på en lang række samfundsområder. Nogle af disse standarder får virkning langt ud over medlemskredsen, og mange indgår operativt i arbejdet i andre organisationer som EU og OSCE. En halv snes danske ministerier deltager løbende i arbejdet i ekspert- og styringskomitéer, hvor de lægger grunden til Europarådets konventioner og rekommandationer. En omfattende seminar- og konferencevirksomhed komplementerer dette arbejde, herunder et antal konferencer på ministerniveau.

To konventionstekster er i 2004 blevet færdiggjort til undertegnelse og ratifikation, nemlig Protokol 14 til Menneskerettighedskonventionen, der er omtalt ovenfor, og en tillægsprotokol til Europarådets konvention om menneskerettigheder og biomedicin om biomedicinsk forskning. Begge tekster er undertegnet af Danmark, og Protokol 14 er tillige ratificeret. Fem tidligere udarbejdede konventionstekster trådte i kraft i 2004, herunder konventionen om IT-kriminalitet (cybercrime). Blandt Ministerkomitéens 20 vedtagne rekommandationer til medlemsstaterne skal fremhæves to om henholdsvis elektronisk stemmeafgivning (e-voting) og om digital forvaltning (e-governance). Blandt de afholdte ministerkonferencer kan nævnes kulturministerkonferencen i Polen i december 2004, der markerede 50 året for Europarådets kulturkonvention, og Europarådets 7. ministerkonference om massemediepolitik, der blev afholdt i Kiev, Ukraine, den 10. – 11. marts 2005 og åbnedes af landets nye præsident.

Vigtige konventionsarbejder, der igangsattes i 2004, er i disse måneder ved at blive afsluttet. Det drejer sig om Europarådets svar på *terrorismetruslen*, hvor man har valgt at fokusere på huller i den internationale bekæmpelse af terrorisme. To konventionstekster er udarbejdet; én om forebyggelse af terrorisme og én, som speci-